

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021-2024

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	OPIEKA PALIATYWNA
Kod przedmiotu*	NZOS-OP
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych Instytut Nauk o Zdrowiu
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów	I stopień
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok/ V semestr
Rodzaj przedmiotu	Grupa D- Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr n. med. i n. o zdr. Danuta Pięciak - Kotlarz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Wykład: dr n. med. i n. o zdr. Danuta Pięciak - Kotlarz Ćwiczenia: dr n. med. i n. o zdr. Danuta Pięciak - Kotlarz ZP prowadzą: osoby spełniające kryteria kształcenia praktycznego PZ prowadzą: osoby spełniające kryteria kształcenia praktycznego

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykład	Ćw.		Konwersatorium	Lab.		Seminarium	ZP		Praktyki	Inne (np. samokształcenie)	Liczba pkt. ECTS
		audytoryjne	laboratoryjne		laboratorium	Laboratorium CSM		Zajęcia Praktyczne	Zajęcia Praktyczne CSM			
V	15	10	-	-	-	-	-	40	-	40	15	5

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)****Egzamin**

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student posiada wiedzę z zakresu: podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstwa internistycznego i chirurgicznego, etyki zawodu pielęgniarki.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta z tematyką dotyczącą opieki paliatywnej, zadań pielęgniarki w zapewnieniu oczekiwanej jakości życia pacjentom w terminalnej fazie choroby nowotworowej.
C2	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do profesjonalnego pielęgnowania człowieka z zaawansowaną chorobą nowotworową.
C3	Kształtowanie postawy studenta do pogłębiania wiedzy i umiejętności z zakresu onkologii i opieki paliatywnej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
Student zna i rozumie		
EK_01	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	D.W3
EK_02	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W7
EK_03	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	D.W10
EK_04	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D.W33
EK_05	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;	D.W34
Student potrafi		
EK_06	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	D.U1

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_07	przewodzą rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	D.U21
EK_08	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	D.U22
EK_09	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	D.U24
EK_10	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	D.U25
Student jest gotów do:		
EK_11	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01
EK_12	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02
EK_13	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
EK_14	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
EK_15	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
EK_16	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Lp.	Treści merytoryczne wykładu
1	Organizacja opieki paliatywnej w Polsce i na świecie. Istota opieki paliatywnej . Podstawowe pojęcia, zasady i standardy.
2	Okres terminalny w wybranych chorobach układowych.
3	Rehabilitacja i aktywizacja przyłóżkowa w opiece paliatywnej.
4	Stany naglące w opiece paliatywnej (duszność, krwotok, wzrost ciśnienia śródczaszkowego, zaburzenia psychicznymi, uporczywe wymioty, ból, niska niedrożność przewodu pokarmowego). Postępowanie pielęgniarskie.
5	Postawy chorego wobec śmierci i umierania, mechanizmy obronne. Zasady opieki nad pacjentem w czasie umierania i agonii. Procedura postępowania z ciałem pacjenta zmarłego.
6	Prawa pacjenta w opiece paliatywnej
7	Ocena i leczenie bólu ostrego i przewlekłego

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Lp	Treści merytoryczne ćwiczeń audytoryjnych
1	Komunikowanie się z terminalnie chorym, jego rodziną. Zasady przekazywania niepomyślnych informacji
2	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z objawami ze strony poszczególnych narządów i układów. Kompetencje pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów pacjenta .
3	Opieka paliatywna nad chorym w ostatnich dniach jego życia. Wsparcie rodziny w okresie choroby i żałoby
Lp	Treści merytoryczne zajęć praktycznych
1	Opieka paliatywna\hospicyjna nad chorym, zasady funkcjonowania. Kompetencje pielęgniarki w opiece paliatywnej \hospicyjnej.
2	Pielęgnowanie pacjenta z zaawansowaną chorobą nowotworową z objawami powikłań po leczeniu systemowym
3	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z dysfunkcją poszczególnych narządów i układów, rozpoznanie problemów, konstrukcja i realizacja planu opieki
4	Paliatywna radioterapia, chemioterapia, leczenie hormonalne. Opieka pielęgniarska.
5	Potrzeby pacjenta u kresu życia, pomoc pielęgniarki w ich zaspokajaniu. Postępowanie wspierające.
6	Rola i udział pielęgniarki w leczeniu p.bólowym i wspomagającym.
7	Procedura postępowania z ciałem pacjenta po śmierci.
Lp	Treści merytoryczne praktyk zawodowych
1	Pielęgnowanie pacjenta z objawami powikłań po leczeniu systemowym.
2	Opieka pielęgniarska nad pacjentami poddanymi paliatywnej radioterapii, chemioterapii oraz hormonoterapii.
3	Udział pielęgniarki w leczeniu p.bólowym i wspomagającym
5	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z dysfunkcją poszczególnych narządów i układów, rozpoznanie problemów, konstrukcja i realizacja planu opieki.
6	Postępowanie wspierające w okresie agonii pacjenta. Opieka nad osieroconą rodziną.
Lp	Treści merytoryczne samokształcenia
1	Zasady organizacji opieki paliatywnej w Polsce na podstawie obowiązujących aktów prawnych.
2	Zespół terapeutyczny w opiece paliatywnej z uwzględnieniem wolontariatu – zasady współpracy i komunikacji.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące, dyskusja

Samokształcenie: praca indywidualna, z literaturą przedmiotu,

Ćwiczenia: praca indywidualna i w grupach, instruktaż, opisy przypadków – projekt praktyczny

Zajęcia praktyczne (ZP): praca zespołowa, próba pracy

Praktyki zawodowe (PZ): próba pracy, studium przypadku, pokaz

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
D.W10	Wykład: egzamin pisemny <u>Samokształcenie</u> : kolokwium	Wykład, Samokształcenie
D.W3 D.W7 D.W33 D.W34	Wykład: egzamin pisemny	Wykład
D.U1 D.U21 D.U22 D.U24 D.U25 K_K01 K_K02 K_K03 K_K04 K_K05 K_K06	<u>Ćwiczenia</u> : zaliczenie z oceną (próba pracy, obserwacja w trakcie zajęć) <u>Samokształcenie</u> : kolokwium <u>Zajęcia praktyczne</u> : zaliczenie z oceną (próba pracy, obserwacja w trakcie zajęć) <u>Praktyka zawodowa</u> : zaliczenie z oceną (próba pracy, obserwacja w trakcie zajęć)	Ćwiczenia, ZP, PZ Samokształcenie

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład

1. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie przez studenta wszystkich efektów uczenia się zdefiniowanych dla tego przedmiotu (uzyskanie oceny min. 3,0 dla każdego efektu)

2. Uczestnictwo i aktywność podczas wykładów.

3. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnych zaliczeń z ćwiczeń, zajęć praktycznych, praktyk zawodowych i samokształcenia.

Egzamin pisemny - ocena wiedzy:

Wykład – pozytywna ocena z bloku tematycznego - test jednokrotnego wyboru, tj. uzyskanie przez studenta, co najmniej 60% pozytywnych odpowiedzi z testu pisemnego z każdego działu tematycznego.

Zakres ocen: 2,0 – 5,0

5,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93-100%

4,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85-92%

4,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77-84%

3,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69-76%

3,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60%-68%

2,0 – student zaliczył efekty uczenia się poniżej 60%

Ćwiczenia:

1. Pełne uczestnictwo oraz aktywność w zajęciach ćwiczeniowych (100% obecność wg. listy obecności)

2. Pozytywna ocena z zaliczeń cząstkowych w formie praktycznej oraz teoretycznej poprzez pozytywną ocenę z testu wiedzy - test jednokrotnego wyboru, tj. uzyskanie przez studenta, co najmniej 60% pozytywnych odpowiedzi z testu pisemnego z każdego działu tematycznego.

– Zakres ocen: 2,0 – 5,0

- 5,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93-100%
- 4,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85-92%
- 4,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77-84%
- 3,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69-76%
- 3,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60%-68%
- 2,0 – student zaliczył efekty uczenia się poniżej 60%

Zajęcia praktyczne:

1. Zaliczenie wszystkich umiejętności w dzienniczku Kształcenia Praktycznego,
2. 100% obecność na zajęciach.

Praktyki zawodowe:

1. Zaliczenie wszystkich umiejętności w dzienniczku Kształcenia Praktycznego,
2. 100% obecność na zajęciach.

Ocena umiejętności odbywa się w oparciu o kryteria:

- zasady
- sprawność/ skuteczność
- samodzielność
- postawa

Samokształcenie

1. Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie i przyswojenie materiałów (aktów prawnych) dotyczących zasad i organizacji funkcjonowania opieki paliatywnej w Polsce oraz zasad współpracy w zespole interdyscyplinarnym z uwzględnieniem roli wolontariatu.

Kryteria oceny:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematyki z zakresu realizowanego przedmiotu, potwierdzających
- osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się
- pozytywna ocena z testu jednokrotnego wyboru, tj. uzyskanie przez studenta, co najmniej 60% pozytywnych odpowiedzi z testu pisemnego.

Zakres ocen: 2,0 – 5,0

- 5,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93-100%
- 4,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85-92%
- 4,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77-84%
- 3,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69-76%
- 3,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60%-68%
- 2,0 – student zaliczył efekty uczenia się poniżej 60%

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych: obserwacja przez opiekuna/ nauczyciela prowadzącego, bieżąca informacja zwrotna, ocena aktywności studenta w czasie zajęć.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
GODZINY KONTAKTOWE	
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów:	
ZAJĘCIA TEORETYCZNE (WYKŁADY, ĆWICZENIA, ĆWICZENIA/ CSM)	25
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE/ ZAJĘCIA PRAKTYCZNE/ CSM	40
PRAKTYKA ZAWODOWA	40
ĆWICZENIA KLINICZNE	-
Godziny kontaktowe poza harmonogramem studiów (udział w konsultacjach, zaliczeniach, egzaminie)	
UDZIAŁ W KONSULTACJACH	10
UDZIAŁ W ZALICZENIACH, EGZAMINIE	5
GODZINY NIEKONTAKTOWE	
WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - SAMOKSZTAŁCENIE	15
GODZINY NIEKONTAKTOWE – PRACA WŁASNA STUDENTA (PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ, NAPISANIE REFERATU, PRZYGOTOWANIE DO ZALICZEŃ, EGZAMINU)	15
SUMA GODZIN	150
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	40 godzin
zasady i formy odbywania praktyk	<p>Praktyki zawodowe: (III rok, V sem.)</p> <p>Student ma obowiązek odbycia i zaliczenia wszystkich praktyk.</p> <p>Podstawą organizowania kształcenia praktycznego dla studenta jest umowa/ porozumienie pomiędzy Rektorem Uczelni a Dyrektorem Zakładu Pracy.</p> <p>Przebieg realizacji praktyk podlega udokumentowaniu</p> <p>Nadzór nad przebiegiem realizacji kształcenia praktycznego sprawuje koordynator praktyk.</p>

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Medycyna paliatywna. Krystyna de Walden-Gałuszko, Aleksandra Ciałkowska-Rysz PZWL, Warszawa 2019.
2. Zalecenia postępowania diagnostyczno-terapeutycznego u chorych na nowotwory z bólem. red. Wojciech Leppert, Jerzy Wordliczek, Onkologia w Praktyce Klinicznej — edukacja 2018, tom 4, nr 1, str. 1–15.
3. Farmakoterapia bólu u chorych na nowotwory – zalecenia Polskiego Towarzystwa Badania Bólu, Polskiego Towarzystwa Medycyny Paliatywnej, Polskiego Towarzystwa Onkologicznego, Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej, Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Jerzy Wordliczek, Aleksandra Kotlińska-Lemieszek, Wojciech Leppert i wsp. Ból 2017, Tom 18, Nr 3, s. 11-53.

Literatura uzupełniająca:

1. Opieka paliatywna : poradnik dla lekarzy i pielęgniarek rodzinnych oraz rodzin pacjentów. red. nauk. Elżbieta Krajewska-Kułak i wsp..Warszawa : Difin, cop. 2018.
2. Opieka paliatywna i hospicyjna w ujęciu społecznym i ekonomicznym / Rafał Iwański, Edyta Sielicka, Aneta Jarzębińska. Warszawa : CeDeWu, 2018.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej